

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

DEPARTAMENT SPRAW OBYWATELSKICH

Ministerstwo Infrastruktury
RPW/21612/2019 N
Data: 2019-06-06

Warszawa, dnia 4 czerwca 2019 r.

DSO.ZAN.571.3.56.2019.AC

Ministerstwo Infrastruktury

Uprzejmie informuję, że do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w dniu 13 maj br. wpłynęła petycja mieszkańców gminy Zabierzów dotycząca „nadzoru nad inwestycją *Budowa obwodnicy Zabierzowa w ciągu drogi krajowej DK 79* realizowanej przez GDDKiA.”

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U z 2014 r. poz. 1195) przekazuję ją według właściwości z prośbą o ich rozpatrzenie w zakresie swojej właściwości.

Radca
Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Anna Chelchowska
Anna Chelchowska

Do wiadomości:
Mieszkańcy Gminy Zabierzów

Zabierzów 27.03.2019

www: <http://obwodnicazabierzowa.pl>

Prezes Rady Ministrów RP
Mateusz Morawiecki
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Spraw Obywatelskich
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

PETYCJA

w sprawie nadzoru nad inwestycją pod nazwą "Budowa obwodnicy Zabierzowa w ciągu drogi krajowej DK 79" realizowanej przez GDDKiA o/Kraków

Szanowny Panie Premierze,

My, Mieszkańcy Gminy Zabierzów, działając w interesie publicznym, na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ustawy z dn. 11 lipca 2014 o petycjach (Dz.u.2014.1195), składamy niniejszą petycję z żądaniem podjęcia natychmiastowych działań na poziomie Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w celu ochrony podstawowych praw obywatelskich, takich jak prawo do ochrony zdrowia, prawo do ochrony życia oraz zasad wynikających bezpośrednio z ustawy zasadniczej jak m.in. zasada do ochrony własności oraz zasada równości obywateli wobec prawa, w związku z zagrożeniem pogwałcenia powyższych wartości przez planowaną przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad oddział w Krakowie inwestycję pod nazwą „Budowa obwodnicy Zabierzowa w ciągu drogi krajowej DK 79”.

Zwracamy się z żądaniem podjęcia lub zlecenia do odpowiednich jednostek rządowych i organów państwa działań w zakresie spełnienia poniższych postulatów oraz monitorowanie ich na szczeblu centralnym.

Wnosimy niniejszym o:

1. Odcinkową zmianę biegu obwodnicy Zabierzowa, która umożliwi realizację inwestycji przy jednoczesnym zastosowaniu optymalnych i dopracowanych rozwiązań, będących akceptowalnym dla obu stron (inwestora i mieszkańców) kompromisem
2. Uwzględnienie wniosków składanych przez Mieszkańców podczas konsultacji społecznych dotyczących koncepcji programowej projektu inwestycji (XII 2018/I 2019), w szczególności w zakresie:
 - a. zmiany realizowanego wariantu na bardziej przyjazny mieszkańcom, wraz z postulowanymi modyfikacjami.
 - b. odsunięcia biegu obwodnicy Zabierzowa od zabudowań Brzezia
 - c. zmianę niwelety inwestycji na terenie należącym do Zespołu Małopolskich Parków Krajobrazowych, w sposób który zmniejszy wpływ inwestycji na krajobraz oraz ruchy mas powietrza - aktualnie prowadzenie drogi na dużym nasypie wraz zastosowaniem ekranów akustycznych zamiast wałów ziemnych zbezpieści definitywnie atrakcyjne tereny w naszej gminie oraz zablokuje istniejące korytarze powietrzne, pogarszając tym samym już i tak dramatycznie złą jakość powietrza na terenie Gminy, zwłaszcza w miejscowościach wzdłuż planowanej obwodnicy i położonych najniżej (*Wniosek KMB/02/2019 złożony w ramach konsultacji społecznych koncepcji projektu inwestycji*)
 - d. rozbudowę zabezpieczeń akustycznych, ponieważ ich aktualna ilość i forma oraz przewidziana skuteczność w sposób niedostateczny chronią przed nadmiernym hałasem domy i miejsca pracy znajdujące się na terenie objętym wpływem planowanej inwestycji. Przyjęte rozwiązania nie należą do najskuteczniejszych, a ze względu na niewielką odległość obwodnicy od zabudowy mieszkaniowej należałoby zapewnić mieszkańcom jak najlepszą ochronę przed negatywnym wpływem inwestycji. (*Wniosek KMB/03/2019 złożony w ramach konsultacji społecznych koncepcji projektu inwestycji*)
 - e. zmianę projektu skrzyżowania z ul. Łąkową/Rodziny Poganów w Bolechowicach/Zabierzowie z ronda na estakadę lub tunel, ponieważ aktualnie przyjęte rozwiązanie bezpodstawnie naraża mieszkańców tej ulicy na potężne zwiększenie i tak dużego ruchu, natomiast obwodnica z założenia powinna przenosić ruch z dróg o niższej kategorii na drogi krajowe. (*Wniosek oraz Petycja Mieszkańców Bolechowic i Zabierzowa*)
 - f. zaprojektowanie i wykonanie w ramach inwestycji, nie zaś w nieokreślonym czasie po jej zakończeniu, skrzyżowań ze starodrożem DK79 w formie ronda w okolicach miejscowości Rudawa oraz Nielepice, w celu umożliwienia mieszkańcom tych miejscowości włączenie się do ruchu na drodze krajowej.

(Petycja Mieszkańców Rudawy)

- g. wykonanie ekspertyzy odnośnie wpływu inwestycji na jakość powietrza na terenie miejscowości zlokalizowanych w pobliżu planowanej trasy obwodnicy, w związku z dramatycznie wysokim poziomem zanieczyszczenia powietrza na terenie Gminy.
(Wniosek KMB/5/2019 złożony w ramach konsultacji społecznych projektu inwestycji)
 - h. ponowienia ekspertyzy i analizy prognozy ruchu w związku z ogromnymi rozbieżnościami pomiędzy prognozami zawartymi w DŚU, a prognozą koncepcji projektowej inwestycji oraz danymi z Zarządu Dróg Powiatu Krakowskiego, ponieważ rozbieżności w prognozach sięgają kilkuset procent, co podważa jakość opracowanej koncepcji i przewidzianych w niej rozwiązań projektowych.
(Wniosek KMB/4/2019 złożony w ramach konsultacji społecznych projektu inwestycji)
 - i. uwzględnienia wniosków Mieszkańców Gminy zgłoszonych w spotkaniu z dn. 25.03.2019 tj:
 - i. Wykonanie dodatkowego zjazd z obwodnicy na wysokości Kobylan/Karniowic
 - ii. Przyjęcie rozwiązań skutkujących przeniesieniem części ruchu ze skrzyżowania obwodnicy z ul.Łąkową w Bolechowicach na nowy łącznik pomiędzy obwodnicą a droga powiatową, na wysokości granicy Gminy.
 - iii. Likwidacja skrzyżowania obwodnicy z ul. Łąkowa w Bolechowicach (drogi powinny przecinać się w różnych poziomach bez połączenia umożliwiającego zjazd i wyjazd z obwodnicy).
 - iv. Zaprojektowanie skrzyżowania obwodnicy z ul. Łąkowa w Bolechowicach w sposób zapewniający płynność ruchu oraz ograniczający korkowanie się skrzyżowania ulic Zielonej, Łąkowej i Jurajskiej w Bolechowicach.
 - v. Zaprojektowanie pasów zieleni wzdłuż obwodnicy.
3. Zagwarantowanie finansowania inwestycji w późniejszych latach, w celu umożliwienia realizacji projektu po wprowadzeniu żądanych zmian, wymagających odcinkowej zmiany DŚU, co z kolei umożliwi usunięcie zaniedbań i nieprawidłowości z koncepcji projektowej inwestycji, wynikających z nieaktualnych założeń decyzji środowiskowej.
4. Zlecenie kontroli omawianej inwestycji przez Najwyższą Izbę Kontroli na wniosek Prezesa Rady Ministrów (na podstawie art. 6 ustawy o NIK, zgodnie z zakresem art. 5 ustawy o NIK), w szczególności w zakresie rzetelności, gospodarności i celowości przyjętych rozwiązań w koncepcji programowej oraz wydanej decyzji środowiskowej dla realizowanej inwestycji, przebiegu wybranego wariantu z uwzględnieniem wpływu na zdrowie, życie oraz majątek mieszkańców, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że wybrany wariant omija tereny należące do Skarbu Państwa. W ramach kontroli wnosimy również zwrócenie uwagi na historię gruntów oraz nieruchomości, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości wykorzystania gruntów należących do Skarbu Państwa zamiast należących do osób prywatnych

Wnosimy również o publikację i podanie do wiadomości publicznej raportu opisującego podjęte działania oraz ich rezultaty.

Uzasadnienie

Inwestycja pod nazwą „Budowa obwodnicy Zabierzowa w ciągu drogi krajowej nr 79” w znakomitej większości będzie realizowana na terenie Gminy Zabierzów oraz częściowo Gminy Wielka Wieś. Obwodnica będzie drastyczną ingerencją w życie mieszkańców Gminy, zwłaszcza tych z nich, którzy zamieszkują miejscowości i tereny znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie planowanej drogi.

Tak poważna zmiana warunków życia wymaga szczegółowej analizy, opracowania optymalnej koncepcji projektowej na bazie prawidłowych założeń i aktualnych danych, ale przede wszystkim właściwie realizowanej przez organy i instytucje państwowe ochrony interesów lokalnej społeczności.

Jako Mieszkańcy Gminy w czynie społecznym poświęciliśmy wiele czasu, sił i środków na dotarcie do dokumentów i informacji na temat planowanej inwestycji. Na podstawie analizy dokumentów do których udało się nam dotrzeć, stwierdzamy, że **dotychczasowe działania inwestora oraz innych podmiotów związanych z procesem przygotowania inwestycji, trzeba określić jako nieprofesjonalne i szkodliwe dla interesów oraz zdrowia i życia mieszkańców miejscowości położonych bezpośrednio przy trasie obwodnicy oraz znajdujących się w obszarze podlegającym bezpośredniemu oraz pośredniemu wpływowi inwestycji.**

Do wysunięcia takiego wniosku, skłaniają nas zwłaszcza nieprawidłowości dotyczące:

- Procesu wydawania i ogłoszenia decyzji środowiskowej
- Sposobu przeprowadzania konsultacji społecznych i informowania społeczeństwa o inwestycji
- Braku akceptacji przez inwestora postulatów mieszkańców miejscowości położonych w pobliżu obwodnicy, zgłaszanych również przez władze gminne i lokalne

Wskutek powyższych zaniedbań aktualna koncepcja programowa budowy „Obwodnicy Zabierzowa”, bazująca w dużej mierze na założeniach zawartych w niedopracowanej, opartej na nieaktualnych danych, decyzji środowiskowej (DŚU), **nie spełnia wielu oczekiwań mieszkańców oraz zasadniczych założeń dla tego typu inwestycji** (jak np. odciążenie okolicznych miejscowości z dużego ruchu pojazdów, czy jak najmniejszy wpływ na warunki życia mieszkańców, poprzez zastosowanie optymalnych rozwiązań technologicznych w celu ochrony przed niekorzystnym wpływem inwestycji).

Aktualnie, wnioski mieszkańców o zmiany w koncepcji projektowej są odrzucane głównie z wykorzystaniem argumentu o ograniczeniach nałożonych na inwestora przez decyzję środowiskową.

Poniżej przedstawiamy opis kilku z szeregu nieprawidłowości jakie zostały zidentyfikowane podczas badania procesu przygotowania inwestycji:

- Decyzja środowiskowa (DŚU) została ogłoszona lokalnie z premedytacją wyłącznie na tablicy ogłoszeń w budynku Gminy Zabierzów (zał nr. 14) w sposób, który pozostawił na zapoznanie się z kilkuset stronicową, specjalistyczną dokumentacją i złożenie protestu 6 dni roboczych (!!!), uniemożliwiając w ten sposób mieszkańcom zgłaszanie protestów i merytorycznych uwag, zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, że ani treść decyzji, ani informacja o wariantach nie była dostępna w ogłoszeniu, a można było się z nią zapoznać jedynie w ograniczonych godzinach pracy urzędu.
- Podczas opracowywania decyzji środowiskowej i dokumentacji inwestycji nie wzięto pod uwagę rozwoju zabudowy mieszkaniowej oraz faktu powstawania nowych domów, które zostały oddane do użytku jeszcze przed wydaniem decyzji środowiskowej (DŚU)
- Pomiedzy konsultacjami przeprowadzonymi przed wydaniem decyzji środowiskowej (DŚU) dla inwestycji a wydaniem DŚU zostało zmienione nazewnictwo i oznaczenie wariantów trasy obwodnicy
- Konsultacje z mieszkańcami gminy organizowano wybiórczo, z pominięciem miejscowości, które najbardziej ucierpią przez inwestycję w obecnej formie (np. w miejscowości Brzezie konsultacje odbyły się dopiero w 2018 roku i to na wniosek lokalnych władz). Niestety wobec takiej praktyki wielu mieszkańców gminy dowiedziało się o inwestycji zbyt późno aby wnosić wartościowe wnioski.
- Proponowane przez przedstawicieli Inwestora, podczas spotkania w Urzędzie Gminy Zabierzów dn. 19.12.2018 spotkanie trójstronne przedstawicieli GDDKiA o/Kraków oraz RDOŚ w Krakowie z mieszkańcami Brzezia nie zostało zorganizowane, pomimo wystosowania w tej sprawie pisma.

Kolejną kwestią, budzącą nasze zastrzeżenia jest fakt upartego powtarzania i podkreślania przez GDDKiA o/Kraków w swoich pismach, że w czasie przygotowywania inwestycji nie pojawiły się żadne protesty ze strony Mieszkańców Gminy. Twierdzenie to jest nieprawdziwe, gdyż w okresie od wydania decyzji środowiskowej do dnia dzisiejszego mieszkańcy wielokrotnie zwracali się z wnioskami o uwzględnienie postulatu odsunięcia obwodnicy od zabudowy mieszkaniowej Brzezia do wielu lokalnych urzędów i instytucji oraz pośrednio lub bezpośrednio do GDDKiA, jak przedstawiono poniżej:

Rok 2009:

- protesty umieszczone przez Mieszkańców Gminy w „Zeszycie do opiniowania opracowania STEŚ” (zał. nr 2)
- protest Mieszkańców Sołectwa Brzezie, informacja o tym, że mieszkańcy akceptują tylko wariant “na wprost” i wniosek o odsunięcie obwodnicy od zabudowań wsi Brzezie, przekazany do GDDKiA o/Kraków za pośrednictwem Urzędu Gminy Zabierzów (zał. nr 3)

Rok 2010:

- protest Obywatelskiego Komitetu Protestacyjnego Mieszkańców Zabierzowa-Zamościa (zał. nr 4)
- protest dotyczący odcinka obwodnicy w Więckowicach (zał. nr 5)

Rok 2012:

- pismo UG Zabierzów/Rady Gminy Zabierzów (WO.BR.0010.1.2012) skierowane do GDDKiA o/Kraków, informujące o poparciu dla wariantu W3 P (Płaski) (zał. nr 6)

Rok 2014:

- Pismo UG Zabierzów skierowane do GDDKiA o/Kraków, w sprawie zgłaszanych i nie wziętych pod uwagę postulatów Mieszkańców Brzezia (zał. nr 7)

Rok 2017:

- Wniosek Mieszkańców Brzezia o wznowienie postępowania zakończonego wydaniem decyzji środowiskowej, podpisany przez około 300 mieszkańców Brzezia, skierowany m.in. do wiadomości GDDKiA (zał. nr 8)
- zawieszenie wznowionego postępowania: Zawiadomienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 4 czerwca 2018 r. OO.420.1.4.2018.ASu (zał. nr 9)

Rok 2018:

- Pisma do UG Zabierzów w sprawie ponowienia wniosku i zmianę wariantu (Maj/Wrzesień 2018) (zał. nr 10)
- Protest Mieszkańców Brzezia (Październik 2018)
- Skarga złożona do centrali GDDKiA w Warszawie z 18 grudnia 2018 r. (zał. nr 11)

Rok 2019:

- Odrzucona pisemna propozycja spotkania z przedstawicielami Mieszkańców Brzezia oraz RDOŚ i GDDKiA (zał. nr 12)
- Wnioski składane w ramach konsultacji społecznych projektu obwodnicy (zał. nr 13)

Na skutek działań mieszkańców Brzezia, na w marcu 2018 roku nastąpiło wznowienie postępowania zakończonego wydaniem DŚU (RDOŚ Kraków OO.420.1.4.2018.ASu dn. 20.03.2018). Pomimo tego, żadne realne działania w sprawie nie są możliwe, gdyż wznowione postępowanie zostało natychmiast zawieszono z powodu toczącej się przed Naczelnym Sądem Administracyjnym

sprawy sądowej o sygnaturze II OSK 3460/18.

Żadna z instytucji będących adresatami wniosków Mieszkańców Brzezia nie wykazała się chęcią udzielenia pomocy mieszkańcom, a "odbijanie piłeczki" opiera się na poniższym schemacie:

- Urząd Gminy w Zabierzowie informuje, że nie jest stroną ponieważ inwestorem jest GDDKiA
- GDDKiA informuje, że realizuje inwestycję na podstawie DŚU wydanej przez RDOŚ w Krakowie, której postanowień nie może jednostronnie zmieniać (co biorąc pod uwagę zarówno wykładnię RDOŚ, potwierdzoną niezależnie przez Ministerstwo Infrastruktury, jak i literalne zapisy k.p.a, w szczególności art. 155 k.p.a, jest nieprawdą i celowym wprowadzaniem w błąd społeczeństwa)
- RDOŚ w Krakowie informuje, że nie może powziąć żadnych decyzji w sprawie wznowionego, a następnie zawieszono postępowania ze względu na sprawę toczącą się przed NSA
- NSA informuje, że w przedmiotowej sprawie wpłynęła skarga kasacyjna (II OSK 3460/18), jednak nie jest jeszcze wyznaczony termin jej rozpatrzenia.

Jednocześnie należy zauważyć, iż zaistniała sytuacja prawna polegająca na braku możliwości wpływu obywateli na kształt DŚU oraz koncepcji programowej inwestycji, pomimo powstałych istotnych nowych okoliczności, a tym samym wystarczających argumentów co do ich zmiany, jest wykorzystywana przez inwestora, który "grając na czas", ignoruje i odrzuca merytoryczne uwagi Mieszkańców oraz celowo ogranicza w czasie i ukrywa przed nimi istotne dane. I tak przykładowo, po "konsultacjach społecznych" (XII 2018/I 2019) koncepcji programowej projektu inwestycji, zostało złożone kilkadziesiąt wniosków dotyczących koncepcji projektowej, oraz dwie niezależne petycje (Mieszkańców Rudawy i okolic, oraz Mieszkańców Zabierzowa i Bolechowic) co dobitnie obrazuje jak wiele zastrzeżeń budzi projekt obwodnicy Zabierzowa w swojej obecnej postaci. Natomiast na wniosek Mieszkańców dotyczący udostępnienia wniosków złożonych podczas konsultacji społecznych w XII 2018 stwierdzono, że dokumentacja jest zbyt obszerna aby udostępnić ją w wersji elektronicznej i mieszkańcy będą się mogli zapoznać z materiałami i wykonać ich fotokopie jedynie w siedzibie GDDKiA o/Kraków, nie wyznaczając jednocześnie terminu w którym takie działanie byłoby możliwe. Dopiero po kolejnym piśmie i interwencji mieszkańców (a tym samym po kolejnej stracie czasu) wnioski zostały udostępnione w formie elektronicznej.

Ignorowanie przez inwestora postulatów mieszkańców zgłaszanych na przestrzeni lat, a następnie użycie argumentów o braku czasu na uwzględnienie zmian jest nadużyciem, ponieważ to inwestor ma moc wystąpienia o zmiany do odpowiednich instytucji na każdym etapie inwestycji, a w szczególności jest zobowiązany do przeprowadzenia odpowiedniej jakości konsultacji ze społeczeństwem. Biorąc pod uwagę ilość jak i jakość uwag obywateli, właściwe wykonanie tych działań wydaje się być co najmniej wątpliwe.

Kolejnym często podnoszonym argumentem przemawiającym za niemożnością zmiany przebiegu inwestycji, są wątpliwe walory przyrodnicze obszaru przez który przechodzi obwodnica, w szczególności występowanie chronionego motyla Modraszka, którego zakres występowania został w DŚU wskazany w sposób wybiórczy. Dodatkowo część obszaru poniekąd objętego ochroną, w tym należąca do Skarbu Państwa jest aktywnie eksploatowana rolniczo, w szczególności w sposób, który uniemożliwia występowanie tego gatunku motyla (np. poprzez uprawę kukurydzy, która wyklucza występowanie modraszka w związku z usunięciem gatunków roślin niezbędnych jego cyklu rozwojowym). Zapewnienie wystarczającego sposobu ochrony w/w gatunku w postaci jego przesiedlenia jest szeroko stosowane w innych inwestycjach GDDKiA, a co za tym idzie nie sposób przyjąć argumentacji o ochronie tego obszaru kosztem zdrowia i życia mieszkańców.

Troska o środowisko naturalne, nie może odbywać się kosztem życia i zdrowia ludzi. Inwestycja godna możliwości dostępnych w XXI wieku powinna być realizowana z zachowaniem zarówno wysokich standardów estetycznych jak i ekologicznych, czego nie można powiedzieć o kilkunastometrowym nasypie z ekranami akustycznymi przechodzącym przez teren Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego, w dodatku kilkadziesiąt metrów od zabudowań mieszkańców i to w miejscu o jednym największych wskaźników zanieczyszczenia powietrza w okolicach Krakowa.

Opisane wyżej postępowanie instytucji zaangażowanych w przygotowanie inwestycji uniemożliwia podjęcie jakichkolwiek kroków formalno-prawnych przez obywateli. Pozostało nam już tylko zwrócenie się do organów nadrzędnych wobec wymienionych wyżej instytucji i urzędów, z prośbą o wykorzystanie swoich kompetencji i przerwanie tego „zakłętego kręgu”, oraz udzielenie pomocy w ochronie naszych praw i wywalczeniu szansy na dalsze spokojne i zdrowe życie dla całej społeczności naszej Gminy.

Składając tę Petycję, podpisaną (zał. nr 1) przez mieszkańców Gminy Zabierzów wnioskujemy o poparcie naszych wspólnych postulatów i objęcie nadzorem ze strony Prezesa Rady Ministrów procesu realizacji inwestycji pod nazwą „Budowa obwodnicy Zabierzowa w ciągu drogi krajowej DK79”, zlecenia pełnej kontroli procesu przygotowywania inwestycji za pomocą wniosku do dedykowanego organu jakim jest Naczelna Izba Kontroli oraz przekazanie podległym Panu Premierowi instytucjom żądania realizacji wniosków mieszkańców zawartych w niniejszej petycji.

Podkreślamy również, że nasze stanowisko i działania nie są wymierzone w zablokowanie inwestycji, a jedynie mają one na celu obronę naszych podstawowych praw do ochrony zdrowia, życia oraz majątku, które to prawa są w aktualnej sytuacji naruszane w wyniku różnorodnych zaniedbań.

Mając na uwadze powyższe, w tym dobro społeczeństwa naszych miejscowości jak i przyszłość naszej Gminy wnosimy jak na wstępie.

(-)

Mieszkańcy Gminy Zabierzów